Anul 36 BUCUREŞTI, la 8 Mai 1938 Nr. 18

LIBERTATEA

—Foaie pentru săteni şi muncitori, întemeiată la Orăştie, în anul 1902—

Director sufletesc
† Dr. ION I. MOŢA

„LIBERTATEA" ESTE PROPRIETATEA FAMILIEI MOŞTENITOARE A LUI ION I. MOŢA

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA „LIBERTATEA" (Moţa) BUCUREŞTI I. — Calea Victoriei 63. unde se vor trimite orice scrisori pentru redacţie precum şi cererile sau banii pentru abonamente.

Apare în fiecare Duminecă
PREŢUL FOII ESTE: 120 Lei pe un an, 60 Lei pe ½ an, 30 Lei pe 3 luni.
Un număr cu 2 Lei.

SĂRBĂTOAREA TINEREŢII

Concursurile „Tinerimii Române" dela Bucureşti

Aleşii tuturor şcoalelor s'au adunat în inima ţării ca să se iee la întrecere în agerimea minţii, a jocului şi a portului nostru românesc. Nici odată Bucureştiul nu a fost mai frumos. Miile de şcolăriţe şi şcolari îmbrăcaţi în minunatul nostru port naţional, au umplut de tinereţe şi de voie bună capitala ţării. In vremurile acestea tulburi, când pe cerul lumii plutesc numai nori negri, ameninţători, plini de groază, simţi o adevărată bucurie, văzând acest tineret crescut în şcoală, oţelit în muncă, cum saltă de sănătate. Priveşti cu cea mai liniştită încredere la ziua de mâne, când ţara va ajunge în mânile cari, acum, la concursurile „Tinerimei Române", ţin condeiul, se întrec între dânşii, care să fie cel dintâi, să iee locul de cinste între premiaţi...

De foarte mulţi ani se adună pe vremea aceasta, la Bucureşti, şcolari din ţara întreagă. Bătrânul profesor Dumitrescu, preşedintele „Tinerimii române" a fost cel dintâi care s'a gândit, ce frumos ar fi să adune la un loc, pe şcolarul din Basarabia cu cel din Banat, pe elevul din Maramureş cu cel din Dobrogea, să se vadă, să se cunoască, să îşi cunoască obiceiurile. O legătură frăţească nu se poate face decât atunci când dai putinţa fraţilor de acelaşi sânge să se vadă, să se cunoască, să-şi vorbească unii altora.

Iată de ce au venit la Bucureşti, şcolari din îndepărtata Grecie, fraţi svârliţi de soarte sub stăpânirea altor neamuri, cari nu şi-au uitat limba, nici obiceiul, nici chiar dragostea de patrie, de ţara care le-a fost leagăn. S'au întâlnit românii din Istria cu cei de pe valea Timocului, cu cei din Salonicul grecesc şi din munţii Pindului. In sufletul lor au întrevăzut o clipă bucuria dragostei de mamă, bucuria că s'au simţit aici în ţara şi a lor, între noi, cari vorbim o limbă numai a noastră, unde răsare şi apune soarele pe pământul nostru, nu pe ogorul altora. Au venit să ne arate că nu şi-au uitat limba, ci flacăra sfântă a limbii noastre româneşti arde necontenit şi acolo departe, iar apăsarea streină nu o poate înăbuşi.

Regele Ţării, Patriarhul şi toţi părinţii sufleteşti ai acestui neam, ies între tineri în această zi de SĂRBĂTOARE A TINEREŢII, se bucură văzând roadele pe cari le dă grija creşterii tineretului. O ţară este tare atunci când are un tineret sănătos, voinic şi deştept. Tineretul care creşte azi, sub directa priveghere a M. Sale Regelui, — purtătorul de grijă de fiecare clipă a tineretului, — ne umple sufletele de credinţa, că mâni alese îndreaptă tineretul ţării pe drumul cel bun, al cinstei, al muncii şi al iubirii de Patrie.

Iată de ce, în ziua SĂRBĂTORII TINEREŢII, ne bucurăm de copiii cei mai aleşi ai ţării noastre.

Hitler a intrat în Roma

Nici odată Roma nu a cunoscut o strălucire mai mare. Din milioane de piepturi a glăsuit prietenia dintre Germania şi Italia. Pacea lumii din nou întărită.

Cetatea lumii, Roma, a primit în chip sărbătoresc pe stăpânitorul poporului german. Dela începutul ei şi până azi Roma nu a cunoscut atâta strălucire nici chiar atunci, când trupele se întorceau biruitoare din Abisinia, defilând pe drumul Imperiului. Milioane de italieni, adunaţi din toate unghiurile ţării, au vestit lumii prietenia nedespărţită care îi leagă de poporul german. Şi-au dat mâna o sută cincizeci de milioane de oameni, ca să tragă de pe faţa Europei vălul războiului. Şi-au dat mâna Hitler şi Mussolini, ca să întărească pacea, atât de mult dorită de omenirea întreagă. Ziua de 3 Mai, în care cancelarul Hitler a intrat în Roma, va fi pusă sărbătoare a naţiunii i t a l i e n e şi germane.

Şarpele de oţel în drum spre Roma

In trenul care l-a purtat pe Hitler spre Italia au luat loc toţi conducătorii Germaniei. Sfetnicii ţării, comandanţi de armate, mulţime mare de gazetari şi un pluton de cămăşi brune, l-au însoţit pe cancelarul Hitler în drumul său. Pretutindenea pe unde a trecut şarpele negru de oţel, prin oraşe şi prin sate, miile de italieni au ieşit întru întâmpinarea cancelarului Hitler, salutându-l cu mâna ridicată.

Pe înserate trenul s'a apropiat de Roma.

Oraşul luminii

Pentru primirea lui Hitler, în inima Romei a fost construită o gară nouă. De la gară, a fost tăiat un drum larg, care duce prin calea Imperiului până la monumentul soldatului necunoscut. Din preajma gării şi până la locul ales pentru oprire, stâlpi uriaşi de oţel, luminaţi în culori germane şi italiene, purtând în vârf steagurile celor două ţări, arătau calea spre inima Romei. Deasupra stâlpilor alte lumini uriaşe străluceau, inecând Roma ca într'o baie de foc şi de lumină. Nici închipuirea omului şi nici cu slova nu se poate tălmăci strălucirea care a fost acolo. Intocmai ca în poveşti şi basme aşa a fost primit cancelarul Hitler la Roma.

101 lovituri de tun

Când întunerecul nopţii începea să biruiască puterea zilei, au început a sosi la gară autorităţile; conducătorii Italiei s'au pus pe două rânduri, printre cari au trecut Împăratul Italiei şi Ducele Mussolini. In clipa următoare 101 lovituri de tun au zguduit Roma din temeli. Şarpele de oţel intra pe pământul sfânt. O tăcere de mormânt a cuprins milioanele de oamei. Deodată au ieşit în văzduh aeroplane cari zburau în chip de cruce, o cruce germană şi alta italiană. Intunerec fiind, maşinile nu se puteau vedea, numai două cruci uriaşe, având culorile aprinse ale celor 2 ţări, plutind în văzduh.

Impăratul Victor Emanoil, Hitler, Mussolini.

Trenul s'a oprit în gară. Din vagonul de oţel a coborât Hitler. Impăratul Victor Emanoil al Italiei s'a apropiat de Hitler şi i-a strâns mâna călduros. A urmat apoi Ducele Mussolini care a ridicat mâna dreaptă în sus. Hitler a făcut la fel. Mulţimea care privea, nu s'a mai putut stăpâni şi a izbucnit într'un tunet asurzitor, care s'a ridicat furtunos până în înălţimile văzduhului.

După ce a trecut în revistă garda de onoare, Hitler a dat mâna cu toţi demnitarii Italiei, apoi a ieşit din gară, luând loc la dreapta împăratului iar la stânga fiind Ducele Mussolini. Astfel au pornit pe calea Imperiului. Deoparte şi de alta a căii, milioane de oameni scoteau din piepturi strigăte de bucurie. Clopotele tuturor bisericilor din Roma sunau iar fanfarele cântau necontenit imnurile naţionale ale celor 2 ţări.

Convoiul a mers încet vreme de câteva ceasuri, pe truca mulţimea să-i poată vedea deaproape pe cei doi stăpânitori ai Europei.

In faţa altarului patriei convoiul s'a oprit o clipă apoi a pornit din nou, în sus spre Quirinal, spre palatul Împăratului. Pe treptele palatului Impăratul, Hitler şi Mussolini s'au oprit pentru a primi defilarea mulţimii cu torţele.

Pacea a fost întărită

In Roma cancelarul Hitle este oaspele Impăratului Italiei. Dânsul va fi găzduit în palatul Quirinal. Consfătuirile cari au avut loc, din cele aflate până aci, întăresc în chip simţitor pacea. Scopul mergerii la Roma a lui Hitler nu este numai de a vedea Italia ci mai cu seamă de a hotărî, dimpreună cu Mussolini, asupra tuturor chestiunilor politice din afară a Europei.

Cea dintâi şi cea mai de căpetenie hotărîre pe care vor lua-o, va fi desigur lupta împotriva comunismului rusesc care a provocat în Spania cumplita vărsare de sânge. Mai apoi vor fi examinate toate celelalte chestiuni de mare importanţă cari privesc pacea Europei şi a lumii.

In clipa în care închidem gazeta, Hitler se află la Roma. Bucuria nu are margini. Poporul Italian îl poartă pe braţe.

In numărul următor vom scrie pe larg despre tot ce s'a hotărât în consfătuirea dintre d-nii Hitler şi Mussolinii.

Nici odată nu ştii ce-ţi pregăteşte ziua de mâne

Soartea omului nu o cunoaşte decât numai bunul Dumnezeu. Te culci seara sănătos şi nu te mai trezeşti. Pleci voios în călătorie şi pe drum ţi-se întâmplă o nenorocire. Viaţa noastră toată atârnă de un fir de păr şi ajunge cea mai mică smucitură ca firul să se rupă şi viaţa să cadă în fundul intunerecului morţii.

O bucurie fără margini a însoţit nunta regelui Albaniei cu contesa Geraldina Appony. Mii de nuntaşi, prinţi şi feţi frumoşi, popor ales venit din margine de lume, au aşternut flori de bucurie în calea Regelui Zogu. Cei cari au fost de faţă, spun că nici în poveşti nu au cetit atâta strălucire. Ochiul lui Dumnezeu a vegheat şi desfătarea fără margini a curmat-o cu o înfiorătoare nenorocire.

Dela nuntă au plecat spre casă intr'un aeroplan 13 gazetari, un ministru şi alte persoane. Ţinta lor era Roma, unde urmau să iee parte la altă măreaţă strălucire, primirea cancelarului Hitler. Aeroplanul însă nu a mai ajuns acolo unde a pornit. Zadarnic l-au aşteptat toată noaptea şi în ziua următoare. Au trecut trei zile şi veste dela cei plecaţi pe calea văzduhului nu a mai sosit. O groază de moarte i-a cuprins pe toţi. Aeroplanul a căzut în mare.

După o săptămână, câţiva ciobani au dat de ştire, că pe marginea unei stânci au aflat aeroplanul, din care mai ieşea fum. El nu căzuse în mare. Din cauza ceţei s'a lovit de stânci şi s'a aprins, prefăcând în cenuşe 23 de oameni, cari se întorceau bucuroşi dela nuntă.

Nimenea nu ştie taina zilei de mâne.

Dafori suntem să fim pregătiţi căci nu ştim clipa în care moartea ne trece din lumea aceasta a păcatelor.

Ce veşti mai sosesc de pe fronturile celor două războaie

Din Spania vin veşti bune. Cu toată vremea rea, care — ca şi la noi — bântue de mai bine de 2 săptămâni, trupele naţionaliste ale generalului Franco înaintează biruitoare. După lupte foarte sângeroase, date în creerii munţilor, naţionaliştii au isbutit să împartă pe din două pământul rămas încă în stăpânirea republicanilor. Au ajuns la mare ocupând oraşul Tortosa. In chipul acesta legătura dintre oraşele Barcelona şi Valencia a fost întreruptă.

In timpul sfintelor sărbători luptele nu au contenit. In 4 zile naţionaliştii au cucerit un front de 50 de chilometri, curăţindu-l îndată de rămăşiţele republicanilor cari trag cu mitraliera în obrazul lui Cristos. Vremea rea însă împiedecă înaintarea. Trupele naţionaliste se mulţumesc să cureţe terenul cucerit.

In China şi-au vârât nasul ruşii. S'au retras din Spania aproape cu desăvârşire ca să poată stăvili acolo înaintarea furtunoasă a japonezilor. Au aruncat ruşii în front sute de aeroplane de bombardament, maşini grele şi mult material de război, oprind pentru o clipă pe japonezi. Ba aceştia au mai bătut şi înapoi. In grabă au cerut ajutoare, dar mai ales maşini de război, cu cari au pornit-o iar la înaintare. Cele din urmă veşti cari ne sosesc de acolo spun că armatele japoneze înaintează biruitoare pe toate fronturile. Rusia s'a înfricat şi îşi porneşte spre graniţa din partea aceea sute de regimente, ca să fie la îndămână în caz de lipsă. Despre un război ruso-japonez putem vorbi căci în fiecare clipă poate izbucni.

ŞTIRI GOSPODĂREŞTI

Mersul vremii. Preţul bucatelor

In ţară, vremea a ţinut friguroasă. Sărbătorile sfintelor Paşti au fost acoperite cu zăpadă în unele părţi ale ţării mai cu seamă în regiunile dela munte. Peste noapte s'a simţit îngheţ care a pricinuit multă stricăciune pomilor. La şes a ploat cu zăpadă. Vânt rece şi iute a bătut toată vremea. Gospodarii nu au putut ieşi la arat, întârziind astfel semănatul de primăvară. In toată ţara ploile cad neîntrerupt. Ploi fără zăpadă cad acum iar peste noapte nu mai îngheaţă. Pomii au înflorit pretutindeni şi cea fost semănat mai din vreme, în cele din urmă zile a început a încolţi frumos. Se vesteşte vreme bună, călduroasă. Dacă gospodarii vor semăna la vreme în anul acesta, vom avea roadă îmbelşugată. Numai să ne ferească Dzeu de piatră.

Preţul bucatelor creşte, mai cu seamă preţul grâului, din care pleacă în străinătate în zilele acestea 250 vagoane. Ministerul agriculturii a dat ordin să se cerceteze cât grâu au gospodarii, pentru a se putea face socoteală cât grâu mai poate fi trimis în străinătate.

In cele din urmă zile grâul s'a vândut cu 55 de mii de lei vagonul; cucuruzul cu 33 de mii vagonul; secara cu 44 de mii vagonul; floarea soarelui cu 50 de mii; rapiţa sălbatică 41 de mii; fasolea de Transilvania 62 de mii de lei vagonul.

Cât au produs fânaţele şi alte semănături

După socotelile adunate la minister se arată că anul trecut s'a produs în ţară la noi:

Lucernă în valoare de 840 milioane dând peste 5 mii lei la hectar.

Trifoi în valoare de 840 milioane dând 4 mii la hectar.

Rădăcini de nutreţ de 480 milioane lei dând peste 10 mii la hectar.

Paie (ovăs, grâu şi secară) în valoare de peste un miliard de lei.

Pomii şi viile au dat poame cari dacă ar fi fost toate vândute s'ar fi încasat 2 miliarde şi jumătate lei.

Din socotelile de mai sus se mai vede că paiele, pomii şi viile sunt o mare bogăţie a ţării, de care putem fi mândri.

Rugăm stăruitor pe abonaţii noştri să se pună în rând cu plata abonamentului.

Curiozităţi din lumea largă..

S'au sfârşit de semne.

Chinezii când scriu nu se folosesc de litere aşa cum facem noi ci de fel de fel de semne. Pentru a scrie o carte se folosesc nu mai puţin de 5000 (cinci mii) de astfel de lucruri — semne. Trebuie ca cineva să fie tare învăţat pentru a putea ţine minte toate semnele şi să le citească. De aceea poporul nici nu prea poate ceti.

Acuma decând cu războiul chinezilor cu japonezii comandanţii armatei s'au încurcat de multe ori cu ordinele scrise pe care le dădeau. Adeseori cei ce le primeau nu le puteau ceti sau le cetiau greşit. Acuma s'a decis să se mai reducă din semne până la 1000 (o mie) ca să se poată scrie şi ceti cu mai mare uşurinţă.

A murit spălându se

Intr'un mic oraşel din America trăia un bătrân pe care nimeni nu l văzuse spălându-se vreodată. S'ar fi crezut că se spală să nu-l vadă nimeni, dar atât de gros ajunsese noroiul şi smoala pe el că începuse să dea de gând t autorităţilor. Intr'o bună zi s'a hotărât ca să fie dus cu de-a sila şi spălat. Au făcut într'o bae foc, i-au făcut apă căldicică, i-au cumpărat săpun şi l-au poftit cu poliţia la baie. Omul a venit de frică dar cum a intrat în apă şi a început să se spele a murit

Poate că de frica morţii sunt şi pe la noi prin sate câte unii cari nu se spală cu săptămânile.

Cinste şi animalelor

La noi animalele, chiar cele de pe lângă casă, care ne ajută la lucrurile noastre, nu prea sunt îngrijite. Ba de multe ori bieţii boi sunt chinuiţi cu munca şi apoi înjuraţi şi bătuţi de stăpânul care a luat un pahar mai mult.

In Japonia lucrurile se petrec altfel. Acolo şi animalele se bucură de cinste ca orice bun tovarăş. Japonezii au mers atât de departe încât acum, cu prilejul războiului cu chinezii, au fost adunaţi toţi caii morţi în război, li-s'a făcut rugăciuni la înmormântare şi apoi puşi toţi în groape anume săpate. Toţi au fost socotiţi morţi pentru binele ţării şi deci meritând cinstea.

Oare când vom ajunge ca la noi să se cinstească nu caii ci oamenii cari au murit pentru ţară?

Jidanul tot jidan

Acuma cu venirea lui Hitler în Austria, a început şi lupta comerţului jidănesc. Pentrucă lumea să ştie care prăvălie e jidovească şi care nu — hitleriştii au pus la toate prăvăliile câte o tăbliţă pe care scrie: »prăvălie jidănească« sau »prăvălie creştină« — după cum era firma. Cumpărătorii bine înţeles intrau la creştini dar jidanul tot jidan, a găsit o şmecherie. S'a apucat şi a scris pe tăbliţă aceea aceea unde scria »prăvălie jidănească« — că fiind jidănească se vinde mai eftin. Iacă lumea începuse să intre la jidan. Numai că hitleriştii văzând şmecheria jidanului, au mai scris pe tăbliţă încă ceva şi anume »prăvălia aceasta este închisă«, şi au închis o.

ARMATELE LUMII

CÂTĂ ARMATĂ AU MARILE PUTERI ALE LUMII

Este interesant de ştiut cum stau marile puteri în privinţa armatelor şi a cheltuielilor ce se fac pentru pregătirile războinice. Să le luăm pe rând:

Germania — cu Austria — poate mobiliza în vreme de război 14 milioane de soldaţi şi cheltueşte cu înarmările 365 de miliarde de lei. In 1931 avea 100 de mii de soldaţi sub arme, astăzi are peste un milion.

Japonia deşi într'un loc foarte îngust poate mobiliza cât şi Germania, 14 milioane de oameni şi cheltueşte 170 miliarde pentru înarmări.

Italia în vreme de războiu poate mobiliza 8 milioane de oameni şi cheltueşte pentru înarmare 130 miliarde. Are peste jumătate de milion soldaţi sub arme.

Anglia poate mobiliza 9 milioane de oameni şi cheltueşte peste 300 miliarde cu înarmările. Interesant e că armată activă, soldaţi sub arme, nu are decât 115 mii. Asta se datoreşte faptului că acolo serviciul militar nu e obligatoriu. Soldaţii sunt plătiţi ca orice funcţionari. Având însă aceastã meserie sunt foarte bine instruiţi.

Rusia, poate mobiliza 35 milioane oameni, cheltueşte cu înarmările peste 400 miliarde şi are 1 milion de soldaţi astăzi. Dacă Rusia ar avea şi o credinţă, puterea ei ar fi într'adevăr mare.

Rezultă de aici că toate popoarele se înarmează şi se pregătesc să fie gata de războiu. Miliarde de lei se cheltuesc pentru înarmări.

Ziua muncitorimii din toată lumea

Ziua de 1 Mai este sărbătoarea muncii. Pentru muncitorii îndestuliţi cu traiul lor, 1 Mai aduce bucurie şi veselie. Muncitorii părăsesc oraşele ieşind afară la câmp, la iarbă verde, unde uită o clipă de învălmăşeala fabricei, de greutatea muncii.

Dar pentru muncitorul neîndestulit cu traiul său, ziua de 1 Mai este un prilej de a ieşi în stradă, a striga împotriva patronului, chiar a stăpânirii şi a provoca desordine. De aceea în toate ţările se iau întinse măsuri de pază.

Ruşii au sărbătorit ziua de 1 Mai printr'o mare defilare de trupe şi de muncitori.

Aflând că se pregăteşte o încercare de omor, Stalin a dat ordin să fie arestate peste 4 mii de persoane. Au fost ucişi şapte comisari ai poporului, mai mulţi generali şi ofiţeri înalţi, cât şi alte căpetenii.

In Cehoslovacia s'aú petrecut ciocniri sângeroase în oraşul Troppau. Germanii sudeţi s'au ciocnit cu cehii. Duşmănia veche dintre aceste două neamuri acum a izbucnit. Poliţia cu mare greutate a restabilit ordinea. Au rămas mulţi morţi şi răniţi greu.

In Germania ziua de 1 Mai a fost petrecută într'o adevărată sărbătoare naţională, muncitorii germani, deplin mulţumiţi de pânea pe care le-a dat-o stăpânirea naţional socialistă au ridicat imnuri de slavă pentru Hitler.

Insuşi Hitler a luat parte la bucuria muncitorimii germane, ieşind în mijlocul ei, trăind alături de veselia ei.

Tot aşa s'a petrecut în Italia. Ducele **Mussolini** este el însuşi un muncitor, un fiu de muncitor, ca şi **Hitler**. Cum să nu se bucure în mijlocul oamenilor între cari şi-a petrecut cei dintâi ani ai vieţii? Şi cum să nu aibă pentru ei cea mai aleasă grijă.

In ţară la noi ziua de 1 Mai a trecut în linişte. Conducătorii muncitorimii, în frunte cu dnii miniştri M. Ralea, D. R. Ioaniţescu şi alţii, au ieşit în mijlocul muncitorilor şi le-au vorbit despre însemnătatea zilei de 1 Mai. Muncitorimea din România a apucat calea cea bună. Mulţumit de soartea sa, muncitorul îşi vede de muncă şi nu se lasă purtat pe cărările primejdioase ale comunismului.

Fap'ul acesta trebue să ne bucure şi se cade să lăudăm pe aceia cari au **întors** muncitorimea română dela calea greşită pe care apucase.

Germanii din Cehoslovacia îşi vor apăra drepturile cu toate puterile

Cheia de boltă a politicei Europei s'a mutat acum în Cehoslovacia. După alipirea Austriei la Germania, germanii sudeţi din Cehoslovacia au început şi ei să se mişte. Şi nu-i deloc de mirare Căci au tot dreptul fiind în număr de aproape patru milioane, nu împrăştiaţi peste întreaga Cehoslovacie, ci adunaţi la un loc, încât aproape alcătuesc un stat german în Cehoslovacia. Drepturile lor până aci au fost puţine. Sub conducerea lui Henlein, căpetenia lor, într'o mare adunare au cerut drepturi egale cu cehii.

Cea dintâi care şi-a încreţit fruntea pentru acest fapt a fost Franţa. Pe urma ei apoi Anglia. De ce? Pentru-că aceste două ţări, vechi duşmane ale Germaniei, nu văd cu ochi buni întărirea acesteia, cu toate că Germania nu face altceva, decât îşi adună sub un singur acoperemânt pe toţi fiii de acelaş sânge. Franţa a declarat că va apăra cu preţul celor mai mari jertfe neatârnarea Cehoslovaciei. S'a scăpat de a spus că va face chiar războí pentru acest lucru! Aceste declaraţiuni au fost făcute desigur, ca să sperie pe Hitler şi să-l oprească din drumul său spre mărire. Dar nu-l va putea opri. Este foarte greu să opreşti pe un om care stăpâneşte 80 de milioane de suflete, toate una! De aceea Franţa, până când nu şi va face mai întâi rânduială în ţara ei, nu are ce să se amestece în politica Germaniei.

Cu toată opreliştea Angliei şi a Franţei, germanii sudeţi din Cehoslovacia îşi vor împlini gândul pentru care **luptă**. Intâi vor primi drepturi egale cu cehii. Mai apoi vor urma pilda plină de tâlc a Austriei. Avem credinţa că nimeni şi nimic nu i va putea opri dela această hotărâre. Nici chiar ameninţarea cu războí a Franţei.

Meseriaşii Români la expoziţia dela Berlin

Germanii dau o atenţiune deosebită meseriei. Expoziţia meşteşugului, care va avea loc la Berlin, va întrece toate celelalte expoziţii de până a i. In apropierea oraşului Berlin este un sat construit anume ca să adăpostească meşteşugarii din 30 de ţări. Vreme de 6 săptămâni, meşteşugarii vor lucra şi vor arăta lumii îndemânarea lor. Se va vedea cum se construeşte o vioară, cum se lucrează cu strungul, cu calapoadele şi multe alte meşteşuguri, iar lucrurile construite, vor fi vândute în folosul meşteşugarilor cari le-au făcut.

Din România pleacă la Berlin 10 meşteri cofetari (cari fac prăjituri), 2 meşteri cojocari şi 2 meşteri ţesători. Ei sunt trimişi de către „Uniunea camerelor de muncă".

In timpul cât vor sta acolo meseriaşii români vor dovedi străinilor că şi România are meşteşugari aleşi. In anii din urmă, ţara noastră a ocupat locuri de frunte între ţările lumii, la expoziţiile internaţionale. Nu mai departe decât în anul trecut la expoziţia dela Paris, pavilionul României a stârnit admiraţia tuturor streinilor veniţi acolo de pe întreg rotogolul pământului. Dar mai ales mâncările, vinul şi muzica românească, a fost cea mai de seamă atracţie a vizitatorilor.

Nădăjduim că şi acuma meşteşugarii români vor dovedi aleasă îndemânare, aducând acasă un nume bun. **Ţara are lipsă** de nume bun în străinătate. Meşteşugarii mai cu seamă sunt chemaţi să treacă **faima** peste hotare.

Se pun şi ungurii la treabă

— Sfatul ţării a votat un plan de lege care îi plesneşte puţintel pe jidani —

In Germania, la venirea lui Hitler se aflau şase sute de mii de jidani, faţă de o populaţie germană de 60 de milioane. Era, prin urmare, un procent aproape nesimţit şi totuşi, aceşti şase sute de mii de jidani, erau o mare primejdie pentru Germania. Hitler a trebuit să poarte o luptă pe viaţă şi pe moarte, ca să se poată scutura de ei. Să nu mai amintim lupta cea nouă care o duce în Austria împotriva jidanilor. Austria până la sosirea lui Hitler a fost un cuibar de jidani cari erau o primejdie pentru Europa întreagă. Din acest cuibar, dela Viena, plecau spre alte ţări spionii şi propagandiştii, comuniştii cei mai temuţi, mai toţi jidani, cari se aşezau în ţările cu pază mai slabă şi puiau. Hitler a spart acest cuibar de viespi dela Viena şi dacă ar fi făcut numai atâta, întreagă Europa ar trebui să-i poarte recunoştinţă, căci lucru mare a făcut.

A doua Palestină

O primejdie tot aşa de mare este şi Budapesta, capitala Ungariei. Inseşi ungurii recunosc, că Budapesta este mai degrabă un oraş jidovesc, este al doilea leagăn a lui Izrael, după Viena. Şi acum după intrarea lui Hitler în Austria, jidovii din Budapesta s'au mai înmulţit, căci cei mai mulţi fugiţi dela Viena, aici s'au oprit. Dar chiar şi înainte de sosirea celor proaspeţi, în Budapesta toate slujbele înalte, întreg comerţul şi industria era în mâna lor. După o socoteală nouă, se spune, că de abia 10 la sută din unguri ocupă slujbe în marile întreprinderi din Ungaria, celelalte 90 de procente toate fiind ocupate de jidani.

Să fie scoţi cu lege...

Faptul acesta i-a pus pe gânduri pe conducătorii unguri. De multă vreme, şefii mişcării de dreapta din Ungaria, în adunările cari le ţineau, vesteau lumii cele două juguri în cari se sbate poporul maghiar: marii bogătaşi, în mâna cărora stă întreg pământul Ungariei, ţăranii fiind ca şi în trecut, robi pe moşia grofilor şi jidanii comerciaţi şi industriaşi, cari au pus mâna pe întreagă viaţa comercială şi industrială din Ungaria. Faţă de această stare, Ungurii au început să se mişte, silind guvernul să şi scoată mânile din sân.

A fost ales în acest scop un comitet, care să caute toate mijloacele pentru a duce la bun sfârşit problema jidovească în Ungaria. Acest comitet a făcut un plan de lege, care statorniceşte, ca în toate slujbele de stat ori particulare, în fabrici, în comerţ şi în toate celelalte ramuri ale vieţii obşteşti din Ungaria, numai 20 de procente pot fi ocupate de jidani sau de alte neamuri iar 80 de procente de unguri curaţi. Dar lovitura mare aú dat-o ungurii atunci, când în acest plan de lege au statornicit, ca din câştigul întreg al unei fabrici sau a oricărei alte instituţiuni, jidanii să nu poată lua mai mult de 20 de procente din bani. Faptul acesta a pus în uimire pe toată lumea iar pe jidani i-a spălmântat. In chipul acesta Ungaria şi-a ales un loc de frunte şi de mare cinste între ţările, cari au avut îndrăzneala, să se apuce de piept cu puterea jidovească.

Jidovii dela noi

Jidanii cari vor pleca din Ungaria în număr mare, vor căuta adăpost la noi. Drept aceea, măsurile trebue luate din bună vreme iar jidanii opriţi să calce pe pământul nostru, căci avem destui şi nu ştim ce să mai facem cu ei. La noi s'a făcut un plan de lege, care cere tuturor jidanilor să dovedească cu acte, de când şed în ţară. Aceia cari vor fi aflaţi că au venit în ţară după anul 1913, vor fi trimişi acolo de unde au venit. Cercetarea actelor a şi început în ziua de 2 a lunii de faţă.

După războí au venit la noi sute de mii de jidani, cari toţi vor trebui să se întoarcă de unde au venit. Cu aceasta însă nu se poate spune, că chestiunea jidovească a fost dusă la bun sfârşit. Ca şi în Ungaria, la noi jidanii sunt stăpânitorii industriei şi a comerţului. In mâna lor se învârte aproape întreg banul ţării. Un plan de lege asemănător cu acela pe care l-au făcut ungurii, ar da putinţă românilor, să între dânşii în fruntea industriei şi a comerţului. Este adevărat, că guvernul de faţă se străduieşte din toate puterile să înlocuiască în slujbe pe streini cu români, dar capitalul mare deocamdată tot în mâni jidoveşti rămâne. După măsurile sănătoase pe care le ia guvernul, avem toată nădejdea, că va duce la bun sfârşit şi chestiunea jidovească, atât de arzătoare în clipa de faţă.

Conferința Micei Înțelegeri a avut loc la Sinaia

In săptămâna trecută s'a ținut la Sinaia conferința Micei Ințelegeri. Au luat parte la această conferință d-nii Dr. Milan Stoiadinovici primul ministru și ministrul de externe al Jugoslaviei și Dr. Kamil Krofta ministrul de externe al Cehoslovaciei. Conferința a fost prezidată de dl N. P. Comnen ministrul de externe al țării noastre.

Consfătuirea dela Sinaia este de foarte mare însemnătate. In împrejurările grele prin cari trece azi Europa, lucrarea împreună a țărilor din Mica Ințelegere este un prilej de a dovedi încă odată puterea acestei prietenii.

Nu putem dormi liniștiți...

— Așa a spus Mussolini că Italia deși are totul, nu poate sta pe loc. —

Din zi în ce trece se vede tot mai bine că astăzi învinge cine-i mai tare și că o țară cu cât e mai tare cu atâta trebue să se întărească și mai mult. La acestea s'a gândit Mussolini când a spus săptămâna trecută că Italia e una din puterile cele mai mari ale lumii și că totuși nu poate dormi liniștit.

„Noi italienii, a zis Mussolini, putem strânge sub arme 8 milioane de oameni, toți înarmați și plini de credință".

Intr'adevăr, Italia are astăzi cea mai puternică armată de submarine din lume. Cu armata asta va alerga pe fundul mărilor și va scufunda toate vapoarele dușmane pe cari le va întâlni în cale.

Cu aviația stă iarăși foarte bine. Aviatorii italieni sunt printre cei mai buni din lume. Insuși fiul lui Mussolini, deși tânăr — are numai 22 ani — este căpitan de aviație și a dat dovadă de mult curaj în luptele din Abisinia și în alte părți.

Toate avioanele ei le fac în țară, unde sunt puși peste 60 mii de oameni cari de dimineață până seara lucrează la avioane.

In afară de asta armata italiană are toate armele cele mai nouă și mai înspăimântătoare într'un eventual războiu.

Pentru Mussolini problema cea mai mare e aceea ca țara să fie puternică având cuvânt hotărâtor între popoarele pământului. Cea mai mare parte din timpul zilei Mussolini se ocupă de probleme militare și de întărire a țării. El a declarat că vrea să facă din italian cel mai bun soldat al lumii și că într'un viitor războiu italienii nu pot fi decât biruitori.

Cu tot armamentul și cu toate armele așa de bine organizate Mussolini a spus că nu i destul. Noi italienii, a zis el, avem totul dar asta nu înseamnează că e destul. Noi nu putem dormi liniștiți ci trebue în fiecare zi să facem ceva pentruca Italia să fie mare și puternică.

Când vom zice oare și noi Românii la fel?

Premii pentru înfrumsețarea stațiunilor căilor ferate române

Se vor da din partea administrației căilor ferate premii pentru cele mai împodobite stațiuni.

O comisiune specială va controla toate stațiunile împrejurul cărora s'au sădit pomi sau alte podoabe. Se vor împărți 84 de premii: un premiu de 15 mii lei, trei premii de 10 mii lei, zece premii de 5 mii lei, 20 premii de 2500 lei și 50 premii de 1000 lei.

Ce fac muncitorii nemulțumiți din alte țări

Muncitorii de pe plantațiile de zahăr dintr'o insulă îndepărtată, Jamaica, de subt stăpânirea englezilor, au declarat grevă. Poliția a venit la fața locului și a încercat să aresteze pe conducătorii mișcării, cari erau comuniști. Aceștia s'au împotrivit. Poliția a tras atunci în mulțime, omorând patru muncitori și rănind greu alți 50. Dar revolta nu a fost potolită ci dimpotrivă, ațâțată mai mult. Muncitorii au plecat pe câmp și au dat foc la plantațiile de trestie de zahăr. Au ars 2 mii de hectare de trestie, făcând pagube de câteva zeci de milioane. Cu mare greutate armata a putut potoli răscoala.

Iată la ce sunt buni comuniștii.

Noutăți — Știrile săptămânii

UN PITIC UCIDE UN TIGRU. Tigrul este cea mai temută fiară sălbatecă, pentru cruzimea cu care atacă pe oricare altă vietate. Un tigru sălbatec dela un circ din orașul New-York, în America, a scăpat din pricina nebăgării de seamă a paznicului. Oamenii îngroziți s'au ascuns pe unde au putut, afară de un pitic, care nu a voit să fugă. Tigrul s'a repezit la pitic, dar acesta l-a pocnit în cap cu un ciocan, trântindu-l la pământ. In câteva clipe fiorosul animal a murit, spre uimirea tuturora. D zeu a voit așa, căci altfel, cine știe câte vieți nu ar fi scurtat tigrul sălbatec.

DOARME NECONTENIT. Un tânăr de 27 ani, din Paris, cu numele Auguste Baudouin, de o săptămână tot doarme. Medicii s'au străduit din răsputeri să-l trezească, fără ca să izbutească. Bolnavul a fost dus la un spital ca să fie sub veghia medicilor. Dacă nu va fi trezit în câteva zile, bolnavul va muri din pricina foamei.

CUTREMUR PUSTIITOR s'a abătut asupra Turciei. Vreme de 3 săptămâni o parte din Turcia este zguduită din adâncurile pământului. Casele se prăbușesc, îngropând sub dărâmături mii de oameni. Sute de sate au fost prefăcute în ruine. Pământul s'a crăpat pe lungimi uriașe. In localitatea Kumptepe crepătura are o lungime de 60 de chilometri. Locuitorii îngroziți fug din locașuri și se adăpostesc pe câmp. Foametea și bolile au început a bântui, mărind și mai tare nenorocirea care s'a abătut, ca o pedeapsă din cer, asupra nefericitei Turcii.

DARUL I. P. S. SALE PATRIARHULUI. I. P. S. Patriarhul dr. Miron Cristea al României a dăruit comunei Toplița din județul Mureș 10 pluguri. Comuna Toplița este locul de naștere al I. P. S. Sale. Darul de preț a fost împărțit la zece gospodari, dintre cei mai de frunte, aleși de către o comisiune compusă din prefectul județului, președintele camerei de agricultură și directorul serviciului agricol.

Prefectul județului a ținut cu acest prilej o foarte frumoasă cuvântare, arătând aleasa bunătate sufletească a I. P. S. Sale Patriarhului.

UNDE DUCE NEPRICEPEREA. Mulți dintre oameni se apucă de lucruri la care nu se pricep, ducând adesea la cele mai grele nenorociri. Mai ales automobilele sunt mânuite de nepricepuți, strivind sub roate oameni și animale. In astfel de împrejurări s'a petrecut o nenorocire pe șoseaua Feleacului de lângă Cluj. Conducătorul unui autobuz încărcat cu 30 de călători, s'a îmbolnăvit. Un vecin de-al său s'a așezat în loc, a început a conduce mașina fără să se priceapă și a izbit autobuzul de un stâlp, răsturnându-l. Desubt mașină a fost scos mort nepriceputul șofer iar alți 22 de călători greu răniți.

IERTAREA PEDEPSELOR IN GERMANIA. Cu prilejul alipirii Austriei la Germania guvernul a dat iertare următoarelor pedepse: Acele cari nu trec de o lună de închisoare vor fi iertate în întregime. Pedepsele între 6 luni și un an vor fi scăzute la jumătate. Nu cad în prevederile acestei hotărâri: crimele de înaltă trădare și de spionaj și crimele politice cari ating simțământul cinstei. Au mai fost iertați și acei osândiți »cari au dat dovadă de prea multă râvnă în lupta lor pentru național-socialism«.

PENTRU CĂ NU S'AU DUS LA VOTAREA CONSTITUȚIEI, 8000 de cetățeni din orașul Sibiu au fost dați în judecată și amendați fiecare la plata sumei de 500 de lei. Sumele acestea au fost scrise în datorie la Administrația Financiară, care a și început să le încaseze în zilele trecute.

A INVIAT DIN MORȚI. Pe când îl duceau cu căruța mortuară spre locul de veci, țăranul Ioan Herțeg din comuna Stara Kamica, în Cehoslovacia, a înviat. »Mortul« a fugit din căruță și s'a dus deadreptul acasă, unde soția sa tocmai pregătia masa pentru pomana celui dispărut. Autoritățile cari au fost înștiințate în grabă despre această neobișnuită întâmplare și l'au aflat pe »mort« ospătând cu soția sa.

IN JURUL INFIINȚĂRII UNEI EPISCOPII la Timișoara, au avut loc sfătuiri foarte aprinse în Sfântul Sinod. Unii au fost de părerea ca episcopia Caransebeșului să fie mutată la Timișoara. Alții s'au împotrivit ca episcopia să fie mutată căci în luptele naționale, episcopia Caransebeșului are un trecut istoric. Sfântul Sinod încă nu a luat nici o hotărâre în privința aceasta. Sorții înființării unei episcopii ortodoxe la Timișoara par să tragă mai greu în cumpănă.

IN PALESTINA CURGE SÂNGE. O nouă comisiune engleză pentru împărțirea Palestinei s'a dus acolo. Arabii au primit cu dușmănie și au declarat »războiu sfânt de desrobire« împotriva Angliei.

Bande de arabi atacă pe furiș satele și orașele jidovești iar acum mai nou atacă chiar și trupele englezești. Intre aceste trupe se află voluntari arabi, înspre cari se îndreaptă mai ales ura fraților. In una din nopțile trecute arabii au atacat un post de jandarmi. Șase jandarmi arabi au fost împușcați. Și din rândul răsculaților au căzut mulți morți și răniți. Cu teroarea și cu împușcarea este foarte greu să stăpânești o țară.

CĂUTĂTORII DE AUR din orașul New-York. Poliția din acest oraș a arestat 3 oameni cari în fiecare seară intrau pe gura unui canal și nu ieșiau decât a doua zi. Ce făceau care aceștia în fundul canalului pe unde se scurge toată murdăria orașului? Căutau aur. Intr'adevăr, pe fundul canalului zac inele și diferite obiecte prețioase pe cari persoanele le scapă în canal. Aceste obiecte aflate, căutătorii le vindeau cu preț bun. Câștigau pe săptămână 60 de dolari, cam 10 mii în banii noștri. Nu-i meserie rea.

FEMEILE TRĂESC MAI MULT. Țara în care oamenii trăesc mai mult este Turcia. Mulți învățați ai lumii au încercat să deslege această taină fără a izbuti însă. După cea mai nouă socoteală, se spune că numărul celor cari au trecut de o sută de ani întrece de 6300 Lucru foarte curios este că dintre aceștia 4000 sunt femei! Totuș, cel mai bătrân dintre toți este turcul Mahomed Ibraim care a împlinit 154 de ani.

Vorba »bătrân ca un turc« se potrivește de minune.

CEL MAI NELEGIUIT COPIL este elevul de liceu Nicolae Dobrogeanu care a săvârșit un întreit omor în noaptea sfintei Invieri. Elevul s'a introdus pe furiș în casa unor gospodari de frunte din Buzău cu gândul să fure. Treziți din somn, nefericiții oameni s'au pomenit tăiați cu cuțitul. Până când să le sară cineva în ajutor, au fost trântiți la pământ într'un lac de sânge. Una dintre victime a încetat din viață. Elevul criminal a fost închis. Ce soarte îl așteaptă!

Bun de imprimat. Tipografia Astra Ardeleană S. A. R. — Cluj, Calea Moților 69. Redactor răspunzător: GAVRIL POP